

WINTRŮV RAKOVNÍK

XXI. PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH
DÍVADELNÍCH SOUBORŮ

BŘEZEN 1997

Nejzajímavější jsou pro mě zkoušky

V sobotu 29. března vystoupilo na parketách sálu KC v Rakovníku RÁDOBYDIVADLO Klapý se hrou P. G. aneb "Romantické příběhy". Představení se divákům velice líbilo, mnoho pochvalných slůvek řekla konečnou i porota. Divadlo z Klapého má v ochotnickém světě velice dobrý zvuk a to i zásluhou režiséra Ladislava Valeše. Právě toho jsem tedy požádal o rozhovor.

Jak probíhaly zkoušky na P. G.?

My zkoušíme jednou týdně, máme lidi z různých končin. Vzdálenosti jsou dost problematické, takže víckrát než jednou týdně si zkoušku dovolit nemůžeme. Nicméně, právě proto, že si můžeme dovolit pouze jednu zkoušku týdně, zkoušek na představení není právě mnoho. Představení se rodí z 20 - 25 zkoušek. Je tedy zapotřebí, aby herec pochopil o čem se jedná, aby herci uměli text. Mám představení rozdělené do jednotlivých obrazů. Jedna zkouška - jeden obraz, druhá zkouška - opakuje se první obraz a přidá se druhý obraz a tak dále. Zkoušky jsou dost živorodé, u zkoušek se dohrávají nápady, se kterými jdou na zkoušku. V tomto jsem demokracie.

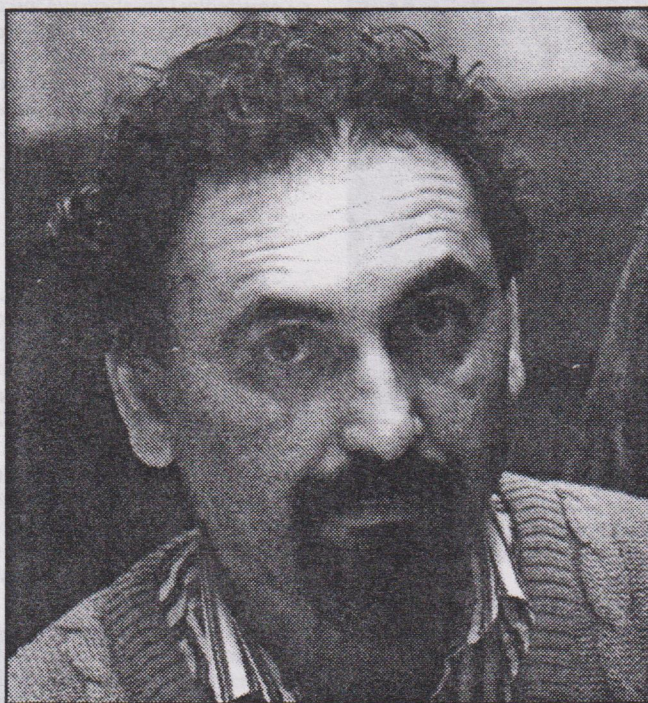
Pro mě jsou zkoušky nejzajímavější. Ne představení, se kterým se již jezdí. Pro mě jsou důležité zkoušky, protože při nich se cítím trochu jako architekt. To stavíte domeček, může být chatrný, může se rozpadnout, ale může být i ze solidních základů a může se nadále zušlechťovat. Jsem rád, že to dělám, s dalšími lidmi, kteří v tom domku bydlí a mají zájem na tom, aby bydleli ve velmi slušném domku. Sami se pak snaží přicházet s nějakými nápady. Z tohoto důvodu mám určitou "schůzku". Už mám hotové představení, jde o to porvat se o zájem diváků, a já už vlastně žiji zkouškami na jiné představení.

Tím jste se dostal k další otázce. Co chystá RÁDOBYDIVADLO Klapý do budoucna?

V současné době děláme na třech představeních. Dvě věci jsou před dokončením, jedna se zkouší s kmenovým obsazením, s lidmi, kteří jsou již zaběhlí. Děláme komedii BEZ ROUCHA, což je nesmírně obtížná záležitost a vlastně v podstatě naše první komedie jako taková. Je to geniální komedie, která je velice složitá a amatérské divadlo ji ještě nehrálo. Dělá nám nesmírné problémy, ale předpokládám, že ji dotáhneme do zdárného konce. Druhá část lidí, která se na nás v poslední době nabalila a chce s námi dělat, dělá s kolegyní Evou Andělovou Fimfárum. Tato hra by měla být hotova v dubnu. Navíc jsem v současné době připravil scénář, který se začne dělat na podzim. Bude se jednat o představení pro seniorské divadlo podle Drahého lháře. Opět se jedná o velkou úpravu. Je to věc o tom, jak se zrodila Pygmalion a láska pana G. B. Shawa k herečce Camp-

bellové. Jedná se o pohled na tuto záležitost přes dopisy, které si tyto dva vyměňovali celá léta. Na podzim by se mělo rozjet ještě jedno představení podle filmové předlohy Koně se také střídají. Toto představení jsem již jednou začal cvičit v lounském souboru, ale nepodařilo se dokončit. Myslím si, že v současnosti doba uzrála, cítím to, později už by šance realizovat toto představení nebyla. Když jsme jeli do Rakovníka, tak jsme si o tom povídali, protože se mi na toto téma zdál sen. Jaké by to bylo pěkné zase jednou udělat

autorské divadlo. Během tří let vyplodíme vždy nějakou autorskou věc. Naposledy jsme měli Hory se připravují k porodu, na svět přijde malá šedá myš. Mimo jiné je teď doba také na to, abychom si zase udělali svoji věc, která by pojednávala trochu o lásce, o jejích zákonitostech a postupech v různých věkových kategoriích. Vše by mělo být uděláno tak, že by na scéně měla být umístěna pouze lednice a s přibývajícím stářím by se naplňovala. Zpočátku by tam byla pouze konzervička, nakonec by byla přednější plná lednice nacpaná až po mrazák. To je ovšem pouze námět. Plánů však pochopitelně máme ještě víc - chtěli bychom dělat ještě muzikál. Fimfárum, o kterém jsem už mluvil se k tomu malinko blíží, jsou tam písničky. Poslední dobou máme muzikálovou tendenci. Lidé v souboru jsou zpěvaví, o tom je možné se přesvědčit vždy když jsme v dobré náladě. Cítím tedy, že by se muzikál dal vytvořit. Je možné, že Koně se také střídají po nějakou dobu muzikáloví budou.

Co jste říkal hodnocení poroty?

Byl jsem naprosto spokojený. Věděl jsem s jakými lidmi se setkám, znám je. Měl jsem obavy jako vždy, když jde člověk s něčím na trh. To potom malinko zvažuje a přemýšlí, zda se některé věci nedaly dodělat. O hodně věcí, které jsem zde slyšel, jsem byl obohacen. My můžeme být pouze spokojeni. Jsme strašně rádi, že porota představení přijala a také že jej přijali diváci.

Jak dlouho vlastně RÁDOBYDIVADLO existuje?

Loni jsme měli výročí deset let. Vlastně jsme to ještě ani neoslavili. Peer Gynt je desáté představení v naší historii. Dnešní představení bylo sto čtyřicáté. Průměr na rok je tedy asi čtrnáct představení ročně.

Kolik má soubor členů?

To je velice proměnlivé. V Rakovníku jich bylo asi třicet. V poslední době nám spousta lidí přibyla. Chtějí s námi dělat a my se vůbec nezpěčujeme. Jsme rádi za každého, kdo přijde.

*Děkuji za rozhovor.
Jan Švácha*

Zdaleka ne tak ošklivá...

HODNOCENÍ ODBORNÉ POROTY

Oldřich Daňek

ZDALEKA NE TAK OŠKLIVÁ, JAK SE PŮVODNĚ ZDÁLO

Divadelní spolek TYL Říčany uvedl na Wintrově Rakovnicku 1997 inscenaci dramatické práce Oldřicha Daňky, která pod názvem ZDALEKA NE TAK OŠKLIVÁ, JAK SE PŮVODNĚ ZDÁLO, skrývá čtyři samostatné příběhy z dob dávno minulých. V úpravě, režii a scéně Pavla Němce a s výbornou hudbou Petra Volného je divák svědkem příběhu athénské (který se odehrává v antickém Řecku v domě slavné hetéry Fryné), příběhu uherského (v uherském klášteře na Zaječím ostrově ve 13. století), příběhu flanderského (líčícího jednu noc anglické královny Filipy Henegávské) a příběhu českého, který se odehrává ve stanu Prokopa Holého v předvečer bitvy u Lipan r. 1434. V každém z těchto příběhů je něco, co se ukáže zdaleka ne tak ošklivé, jak se původně zdálo, byť to byla třeba smrt. Jednotlivé příběhy uvádí chór, složený z členů herecké skupiny, která přestavuje scénu, dělí se o komentář k jednotlivým příběhům a hraje dramatické postavy těchto příběhů. Jde vždy o dialogy muže a ženy: hetéry Fryné a budoucího soudce Teukra, uherského krále Ladislava IV. a jeho sestry Alžběty, abatyše kláštera, anglické královny a kronikáře Jeana Froissarta, Prokopa Holého a nevěstky.

Celé představení je charakteristické poctivou snahou režie i herců plnit své úkoly v inscenaci co nejlépe. Výsledek jejich snahy je dán jejich divadelní zkušeností, ale i stupněm ferneslného vybavení pro stavbu dramatické situace a tempa vedení dialogu, smyslu pro rozlišení hlavního od vedlejšího jak ve slovním projevu, tak ve zvýraznění hlavních dějových faktů a konečně i uvážlivou volbou výrazových prostředků. Nejlépe se daří příběhu třetímu, v prvním nastávají komplikace v rozdílné míře divadelní zkušenosti, ve druhém v typovém obsazení. Čtvrtý příběh má problémů nejvíce, způsobených hlavně autorskou předlohou, ale i koncepcí a problematikou ozvláštněním jedné z dramatických postav.

Přes tyto nedostatky jde o soubor perspektivní, který potřebuje trochu času pro rozšíření svých divadelních znalostí.

Jarmila Černíková

HODNOCENÍ ODBORNÉ POROTY

Henrik Ibsen – Ladislav Valeš

P. G. aneb "ROMANTYCKEJ PŘÍBĚH"

Rádobydivadlo Klapý vytvořilo v režii Ladislava Valeše svěbytnou inscenaci na motivy hry norského dramatika Henrika Ibsena Peer Gynt. L. Valeš buduje inscenaci na půdorysu Ibsenovy hry s použitím překladu Břetislava Mencáka. Vypouští některé motivické a té-

P. G. aneb Romantický příběh

matické linie a postavy hry (Oklikoun, Tři opuštěné ženy, Neznámý pasažér, Knoflíkář, Farář), vypouští celou část putování P. Gynta světem s výjimkou návratu lodí domů, krátké scény, zejména v závěru hry, méně obsahové vyznění některých situací a konečně přesunuje a redukuje scénu umírání Matky Asee. V podstatě tím vytváří jedinečný a samostatným životem nadaný příběh nezodpovědného hrdiny, v němž se svaří donkichotské životní iluze s pragmatismem, příběh, který vyústí v happy endu v poznání smyslu života. Navzdory razantní úpravě a potlačení slovního akcentování rozporu v názoru na přístup k životu ("sám sebou bud - sám sobě stač...obejdi"), má v zásadě hra Rádobydivadla obsahové vyznění shodné s výchozí textovou předlohou.

Inscenace je zřetelně budována "rukou" zkušeného režiséra jako účelná syntéza slova a obrazu, pracující s divadelním znakem a jeho proměnami, s metaforou. Inscenátoři vytvořili pro hru hrací prostor, jehož centrem je výtvarně pojedna-

ný funkční scénický objekt, umožňující proměnlivost prostředí, ale i akční využití. S ním koresponduje zdařilá kostýmní složka inscenace.

I přes to, že Mladého Peer Gynta hraje divadelní zkušenost neoplyvající představitel, vychází jeho ztvárnění postavy velice dobře, snad jen s výhradou k pochopitelně ne zcela zvládnutému slovnímu jednání. Celý herecký kolektiv působí vybaveně pro úkoly vymezené režii. Mezi plejádou hereckých výkonů zaujali zejména Mladá Solveig Dany Cendrové, Asee Evy Andělové, Starý Peer Gynt Antonína Havlína, ale i mnohé další.

Rozprava nad inscenací nabídl zamyšlení se inscenátorů zejména nad řešením scény topícího se Starého Peer Gynta a simultánně probíhající scény umírání Asee, respektive scény bezprostředně nadcházející (u hrobu Asee), rovněž pak nad scénou, kdy si mladý a starý Peer Gynt předávají role, a to ve smyslu jejich jednoznačného chápání.

Rádobydivadlu se jeho "Romantickým příběhem" povedlo zaujmout diváky vpravdě divadelními prostředky i obsahem své inscenace, která se bezesporu řadí k těm jevištním počínům tohoto souboru, na které nelze jen tak zapomenout.

Milan Strotzer

HODNOCENÍ ODBORNÉ POROTY

Robert Thomas

PAST

DS SCÉNA Kralupy n. Vltavou

Past je text detektivní, ale oproti jiným detektivkám je nejen partiturou pro herecký koncert, ale i partiturou, v níž se doslova účastníme pátrání, nic nám není utajeno, máme shodné podněty jako lovci a lovená zvíř. Past tedy funguje více směrně, nejen mezi dramatickými postavami, které si vzájemně kladou pasti a pastičky, ale v důsledku si při jeho vnímání strojíme pasti na sebe, neb uvnitř šedé kúry mozkové se protínají proudy sympatie a antipatie, takže se může stát, že chceme aby vyhrál náš favorit bez ohledu na právo. Prostě velmi výstižný obraz o životě. Kralupy Past inscenují ve scéně ukotvené v černé díře, takže základní tematický pocit jistého vzduchoprázdna, jistého bezčasí, s detektivkou koresponduje.

Obdobně základní režijní půdorys Vladimíra Čížka, aranžmá dramatických osob v situacích, jde po smyslu výkladu textu v duchu autora. Jediný, ale zároveň kardinální problém je v naplnění takto připravených situací přes herce a jeho jednání, neboť text se na nás valí podobou expresivního rychlovlaku, tak-

že pouze se slov odečítáme příběh, ale už ne z toho, jak jej osoby připravují, realizují a po zhodnocení výsledku přikročí k další akci. Z tohoto stejnosměrného proudu, kdy je především zapojen sluch, ale ne zrak, dokáže místy vystoupit Marie Brázdilová a Ilona Masnerová. Jedině postava tuláka Tresky v podání Rudolfa Brázdila naplňuje podstatu dramatického textu Pasti.

Vladimír Zajíc

HARMONOGRAM DNEŠNÍHO DNE

Neděle 30. 3.

Tylovo divadlo 10.00 hod.

Franz Kafka - Luboš Fleischmann
JÁ A ON ANEB MŮŽE TO POTKAT I VÁS...

Divadlo Luna Stochov

Tylovo divadlo 14.00 hod.

Boris Vian

PRÁVIDVÉ PŘÍBĚHY

Divadlo AHA! Lysá nad Labem

Foyer Tylova divadla 20.00 hod.

VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ
A ZAKONČENÍ PŘEHLÍDKY

Literatura pro divadelní amatéry

Jistě jste si všichni všimli šňůry, která visí od dveří k směrem k Baru U koček. Na této šňůře visí několik dekagramů velice užitečné literatury, která se dá přímo v Baru U Koček zakoupit. Vedle časopisu Amatérská scéna jsou zde publikace Světlo v rukou režiséra, Základy pojmu v dramatickém umění a ještě teplé, právě z tiskárny dovezené dva tituly Padesát příběhů a dva navíc a Padesát příběhů a zase dva navíc. Prodejní taktika těchto paperbacků se řídí heslem Kdo zaváhá...

Past